

DURAN KARACA

Sergi K rat r  :
Prof.Dr. KIYMET GÜRAY

Eser Fotoğrafları:
AYTEK N GÖKTÜRK

Grafik Tasarım :
CEYHUN  ZD LEK

ÖZTUNÇ MATBAA AMBALAJ REKLAM MAK.SAN.T C.LTD. T .
www.oztunc.com.tr

T.C. Z RAAT BANKASI A. . GENEL MüDüRLüğü KURUMSAL İLETİŞİM BÖLÜM BAşKANLIğı
Finanskent Mahallesi Finans Caddesi No: 44 A Blok Ümraniye / İSTANBUL
www.ziraatbank.com.tr
e-mail : ziraatsanat@ziraatbank.com.tr

DURAN KARACA

“Çukurova Resimleri”

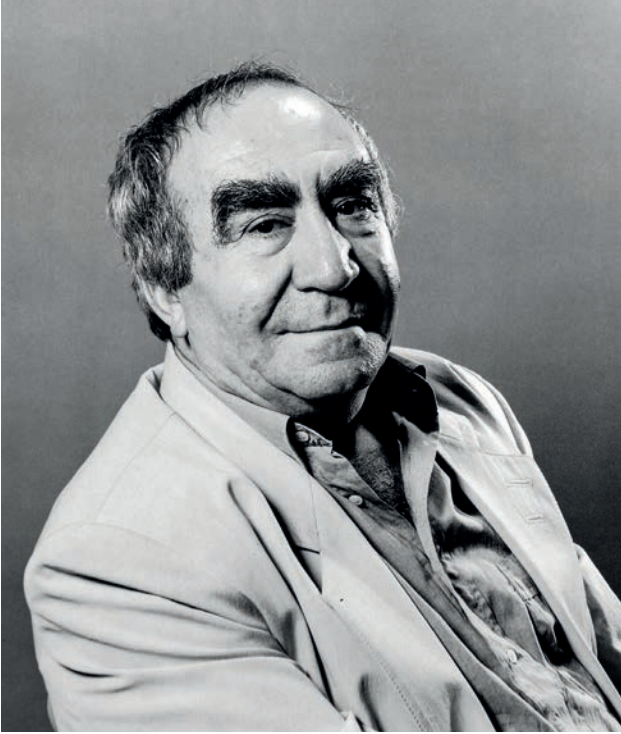
Resim Sergisi

10 Ekim - 30 Ekim 2025
Kuğulu Sanat Galerisi

Tunalı Hilmi Cad. No: 104 Kat:-1
Kavaklıdere / ANKARA
Tel: (0312) 466 05 40

  Her hakkı saklıdır. Hiçbir bölümü kopya edilemez.
Dipnot vermeden alıntı yapılamaz ve T.C. Ziraat Bankası A. .'nin izni olmadan elektronik, mekanik, fotokopi ve benzeri yollarla kopya edilemez, yayınlanamaz.

DURAN KARACA

Duran Karaca, 1934 yılında Adana-Ceyhan'da doğdu. Orta ve lise eğitimini Tarsus Amerikan Koleji'nde tamamladı. (1955) Yüksek öğrenimine Ankara Hukuk Fakültesi'nde başladıysa da, küçük yaşından beri tutku haline gelen resim sevgisi nedeniyle hukuk öğrenimini yarıda bıraktı.

1956 yılında İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi'nin Yüksek Resim Bölümü'ne girdi. Akademi'de Halil Dikmen ve Cemal Tollu'nun öğrencisi oldu. Öğrenimini bitirdikten sonra (1962) Avrupa'da (Paris-Amsterdam-Kopenhag) bir süre kaldı, Batı'nın büyük ustalarını yakından tanıma olanağı buldu; müzelerde incelemeler yaptı. (1967-1972).

1962 yılından 2006 yılına kadar 35'in üzerinde kişisel sergi açtı. Yurt içi ve yurt dışında açılan pek çok karma sergiye eser verdi. Çağdaş Türk resminin dış ülkelerde tanıtılması amacıyla gerçekleştirilen karma sergilerde resimleri yer aldı. Çeşitli gazete ve dergilerde resim üzerine yazılar yazdı. Çağdaş edebiyatımızın önde gelen yazarlarının hikâye ve romanlarını resimledi. 1971 yılında Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu "Resim Ödülü"nü aldı. 1981 yılında Kültür Bakanlığı'nca açılan "Atatürk Kurtuluş Savaşı ve Devrimler" konulu resim yarışmasında mansiyon ödülünü; 1984 yılında Ankara Sanat Kurumu'nun resim dalında "Yılın Sanatçısı" ödülünü aldı. (Fethi Arda ile).

2006 yılında Art Forum Ankara 2. Plastik Sanatlar Fuarı'nda onur ödülünü aldı. Aynı yıl, Sanata Saygı Derneği tarafından "Ustaya Saygı" ödülüne layık görüldü. 2006 yılında aramızdan ayrıldı. Yurt içi ve yurt dışındaki müzelerde, Özel Koleksiyonlar'da yapıtları bulunmaktadır.

He was born in Adana -Ceyhan in 1934. He completed his secondary and high school education in Tarsus American College (1955). Although he began his university education at the Ankara University, Faculty of Law he left the Faculty of Law due to his love for painting which had become a passion for him since his childhood. In 1956 he went to the Painting Department of the Istanbul State Academy of Fine Arts. He became a student of Halil Dikmen and Cemal Tollu in the Academy. After his graduation (1962) he lived in various European cities (Paris, Amsterdam, Copenhagen) where he had the opportunity to know the great masters of the West and examine the works of art in museums. (1967-1972) He opened more than 35 solo exhibitions since 1962.

His works were exhibited in various joint exhibitions opened in Turkey and abroad. His works were also displayed in joint exhibitions aiming to introduce contemporary Turkish painting in other countries. His articles about painting were published in various newspapers and magazines. He made illustrations for stories and novels of some leading authors of contemporary Turkish literature.

He was awarded "Painting Award" by the Turkish Radio and Television Corporation in 1971.

He received an honourable mention in a painting contest entitled "Atatürk, War of Liberation and Revolutions" which was organized by the Ministry of Culture in 1981. He won the "Artist of the Year" award in painting at the Ankara Institute of Fine Arts in 1984 (together with Fethi Arda)

His works are being exhibited in various national and international museums as well as private collections.

He won honorary award at Art Form Ankara 2nd Plastic Arts Fair in 2006. Also he was awarded the prize of "Respect to the Master" by Respect for Art Association in 2006. He died in 2006.

DURAN KARACA; ÇUKUROVA RESİMLERİ

Prof. Dr. Kıymet Giray

Duran Karaca ve sanatına ilişkin araştırmaların temeli Çukurova ile açıklanır. Çukurova'nın sanat dallarına yansıyan hayatı ve doğasına ilişkin en önemli örneklemeler 1950 sonrasında karşımıza çıkar. 1960'lı yıllarda ivme kazanarak; 1970'li yıllarda ve 1980'lerde önemli örnekler verir.

Edebiyat alanında Çukurova romanları ve hikayeleri yazan yazarlar döneminin edebiyat tarihinin en önemli yazarları arasında yer alır. Eserleri başta Fransızca olmak üzere birçok dilde okunan Çukurova yazarları, romanları, hikâyeleri ve şiirleriyle dünya edebiyat tarihinde yerlerini sonsuzlaştırır. Sinemamızın gişe rekorları kıran komedi ve dram filmlerinin birçoğu da Adana ve Çukurova'da yaşanan hayatı mercek altına alır.

Türk film şirketlerinin yönetmenleri, vizyona giren filmlerinin en büyük gişe payının Çukurova'dan kazanılmasının analizlerini yapmak için bölgeye gittiklerinde, tarım alanında ilerleyen ve sanayileşme adımlarının önemli merkezi haline gelmeye başlayan Çukurova'da sinemaların dolu olduğunu ve hatta, film anlatıcılarının oluştuğunu, bunların izledikleri filmleri köy ve kasaba kahvehanelerinde anlatarak gelir elde ettiklerini hayretle tespit ederler. Sanayileşen kentin coğrafyasında okullar açılır. Tarsus Amerikan Koleji bu yıllarda İngilizce öğretimine başlar. Lise eğitimi sonrasında, Çukurova dışında, İstanbul'da Üniversitelerde okuyan gençleri konu olan filmlerin sayısal artışı işte bu yıllarda çok sevilen ve izlenen Çukurova Filmleri'yle damgasını vurur.

Zengin ve kadim topraklar zengin kültür birikimine sahip olduğu için, Çukurova'nın ressamı olarak bilinen Duran Karaca, resim sanatımızın tarihine Çukurova resimlerini kazandırır. Duran Karaca, Çukurova Ceyhan'da 1934 yılında dünyaya gelir. Eli kalem tutmaya

başladığında resim yapmaya da başlar. Tarsus Amerikan Koleji'nde tamamladığı orta öğreniminin ardından, Ankara Hukuk Fakültesi'ne kayıt olur. Tutkusudur çocukluğundan beri resim yapmak, bu yolda yürümeye karar verir. Hukuk eğitimini bırakarak, 1956 yılında İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi'ne kaydolar. Akademik öğrenimini Halil Dikmen ve Cemal Tollu Atölyeleri'nde tamamlar. 1954 yıllarında başlayarak gazete ve dergilere resim yapar. Varlık, Dünya, Ulus, Zafer, Tanin ve Öncü gibi dönemin gazetelerinde ve dergilerinde desen çalışmaları yayınlanmaya başlar. Bu yılların gazetelerini incelediğimizde, edebi eserlerin, romanların, şiirlerin ve resimlerin haber akışı içinde yer aldığı, sanat ekleri verdiği dikkat çeker. Halkın ilgiyle takip ettiği sayfalarda roman tefrikaları yer almaktadır. Yazarların romanları önce gazetelerde tefrika halinde yayınlanmaktadır ve sonra basımları yapılarak kitapçılarda yerlerini almaktadır. Bu bağlamda dönemin gazetelerinde şairler, yazarlar ve ressamlar çalışmaktadır.

Duran Karaca'da 1954 yılında başladığı basın resimlerine mezun olur olmaz etkin olarak devam eder. Gazete resimleri yapmak için seçilen sanatçılar arasında öne çıkar. Doğduğu toprakların romanlarını yazan ünlü yazarlar, kendileriyle aynı topraklarda doğup büyüyen Duran Karaca'nın güçlü resimleriyle eserlerinin tefrikalarında yer almasını isterler. 1960 yılında Tanin gazetesinde dizi olarak yayınlanan Yaşar Kemal'in 'Yusufçuk' adlı romanı Duran Karaca tarafından resimlenir. 1961 yılında yayınlanan Mahmut Makal'ın 'Kalkınma Masalı' adlı kitabını da Duran Karaca resimler. Atölyesini de bu yıllarda kurar ve serbest ressam olarak sanat ortamında yerini alır.

Resim Sanatımızın 1960'lı yılları, verimli sanat hareketlerinin yaşandığı, Güzel Sanatlar Akademileri'nden mezun olan gençlerin

o yılların sanat ve estetik duyarlılığına uyarlı olarak seçtikleri eserleriyle sanat ortamında yer aldığı ve etkinliklerin önem kazandığı dönemdir. İstanbul gibi başkent Ankara'da da Sanat Galerileri çoğalmakta, sanatçıların eserlerinin yer aldığı önemli sanat etkinlikleri hız kazanmaktadır. 1962 yılında mezun olunca, Lisette Zara ile birlikte İstanbul'da bir sergi açar. Paris'te bir yıl boyunca müzeleri ve güncel sergileri takip eder, sanat tarihinin büyük ustalarının yapıtlarını yakından tanıma olanağı bulur. Ardından Amsterdam ve Kopenhag'da da müze ve galerilerde incelemeler yapar.

Duran Karaca sanat hayatının çağdaş bakış açısının sürdürülebilirliği için Başkent'i seçer ve 2006 yılına kadar etkin olarak çalışacağı Ankara'nın kültür ortamında atölyesini kurar. Ankara'da ilk kişisel sergisini, 1965'te baskı kartları oluşturur. 1968 yılında Çukurova resimleriyle ilk büyük sergisini düzenler. "1971 TRT Resim Yarışması Başarı Ödülü" Duran Karaca'ya takdim edilir. 1984 yılında da Ankara Sanat Kurumu Yılın Sanatçısı Ödülü'nü (Fethi Arda ile) alır. 1972'den başlayarak, ikişer, üçer yıl arayla bütün sergilerini Ankara'da düzenler. Louvre'u ziyaret etmek için Paris'e gittiğinde, Orsay Müzesi/Musée d'Orsay'ı özel bir ilgi ile inceler. 20. yüzyılın çağdaş sanatının büyük atılımını yaratan Fransız Realistlerinin, Empresyonistlerin ve Post Empresyonist sanatçılarının eserlerinde uyguladığı yansıma ve ışık kuramlarını araştırmaya yönelir.

Karaca, bir atölyede pencerenin yanına oturup çevresinde gördüklerini resmetmektense, gereçlerini yanına alıp dışarıda resim yapmayı tercih eden ressamların doğaya yaklaşımlarını ve kurdukları kompozisyonların ışık ve renk kuramlarını çözümlemeye yönelir. Paris'te geçirdiği bir yıl içinde pek çok ressam ve galeri ile tanışırken, hemen her gün binlerce kişinin hayranlıkla izlediği Orsay Müzesi'nde/Musée d'Orsay'da yer alan sanatçıların eserleri, onun sanatının laboratuvarı haline gelir.

Sanat anlayışının temellerini, Akdeniz ışığının armonilerinin başat olduğu sıcak atmosferi yansıtan renkli Çukurova resimleri üzerine kurmaya karar verir. Duran Karaca, doğup büyüdüğü, çok yakından tanıdığı Çukurova yöresinin doğasını, kültürünü ve insanını anlatan

resimler yapmaya karar vererek yurda döner. Çukurova'nın, verimli topraklarını, koyu lacivert gecelerini, ışıklı pembe gündüzlerini, sınırsız ovasını, pamuk tarlalarını tuvallerinde ölümsüzleştirir.

Çukurova'nın pamuk işçilerinin yaşamlarını; keçili kadınlarla hayvancılığını, gündüz şemsiyesi taşıyan kadınlarla sanayileşen kentin değişen kültürünü, güneşini, rüzgarını, özetle Akdeniz'in doğasında doğup büyüyen ve yaşayan insanların hayatını şiirsel bir üslupla ve post empresyonist kuramlarla resimler. Çukurova'nın eşsiz manzaralarına, özellikle de çalışan kadınlarının hayatlarına pencere açar. Keçiler, kadın çobanlar, Çukurovalı gelinler, Duran Karaca'nın lekesele soyutlamalarının sevilen temalarıdır. Mavi göğün altında elinde yeşil şemsiyesi, üzerinde beyaz elbisesiyle, bir tepeliğin üzerinde izleyiciyi yukarıdan izleyen kadın ve lacivert gecelerde pamuk tarlalarında uyuyan kadınlar, Duran Karaca'nın doğduğu toprakları sanat tarihine kazandıran eserlerdir. Mor, lila, turuncu, kırmızı, pembe armonileri, gri, doymuş tarla sarısı ve beyaz boya pigmentlerinin başat olduğu kompozisyonları, Duran Karaca'nın sanat tarihine kazandırdığı Çukurova resimlerinin özgün değerleridir.

Kompozisyonlarına hareketli bir yaşamsallık kazandıran fırça darbeleri, plein air (açık havada) adı verilen çağdaş sanatın empresyonist kuramını yeni ve özgün tarzıyla uygulayan Karaca'nın tekniğini yansıtır.

Tüzel ve Özel Koleksiyonlar'da yerlerini alan, Müzelerin başyapıtları olan Karaca'nın eserleri, açık havada gözlemlenen Çukurova'nın yaşayan doğasının ve insanının hayatını yansıtan hızlı fırça darbeleriyle ışığın ve rengin atmosfer üzerindeki etkisini resimler. Işık oyunları ile mekânı tanımlayan Karaca'nın paletinin özgün renkleri, Çukurova'nın atmosferini Karaca'nın başyapıtlarıyla sanat tarihine kazandırır. Mavi mor geceleri, pembe ışıklar ve derin yeşiller arasında geçen Çukurova'nın günlük yaşamı, Karaca resimleriyle ölümsüzleşir.

Karaca'nın natürmort resimleri de, bölgenin çiçeklerinin şiirsel lekelerinin yer aldığı atmosferlerin mükemmel kompozisyonlarıdır.

"Kuyu Başında Keçiler"
Tuval Üzeri Yağlı Boya, 82x106 cm, 1999

"Bodrum"
Tuval Üzeri Yağlı Boya, 120x115 cm, 1982

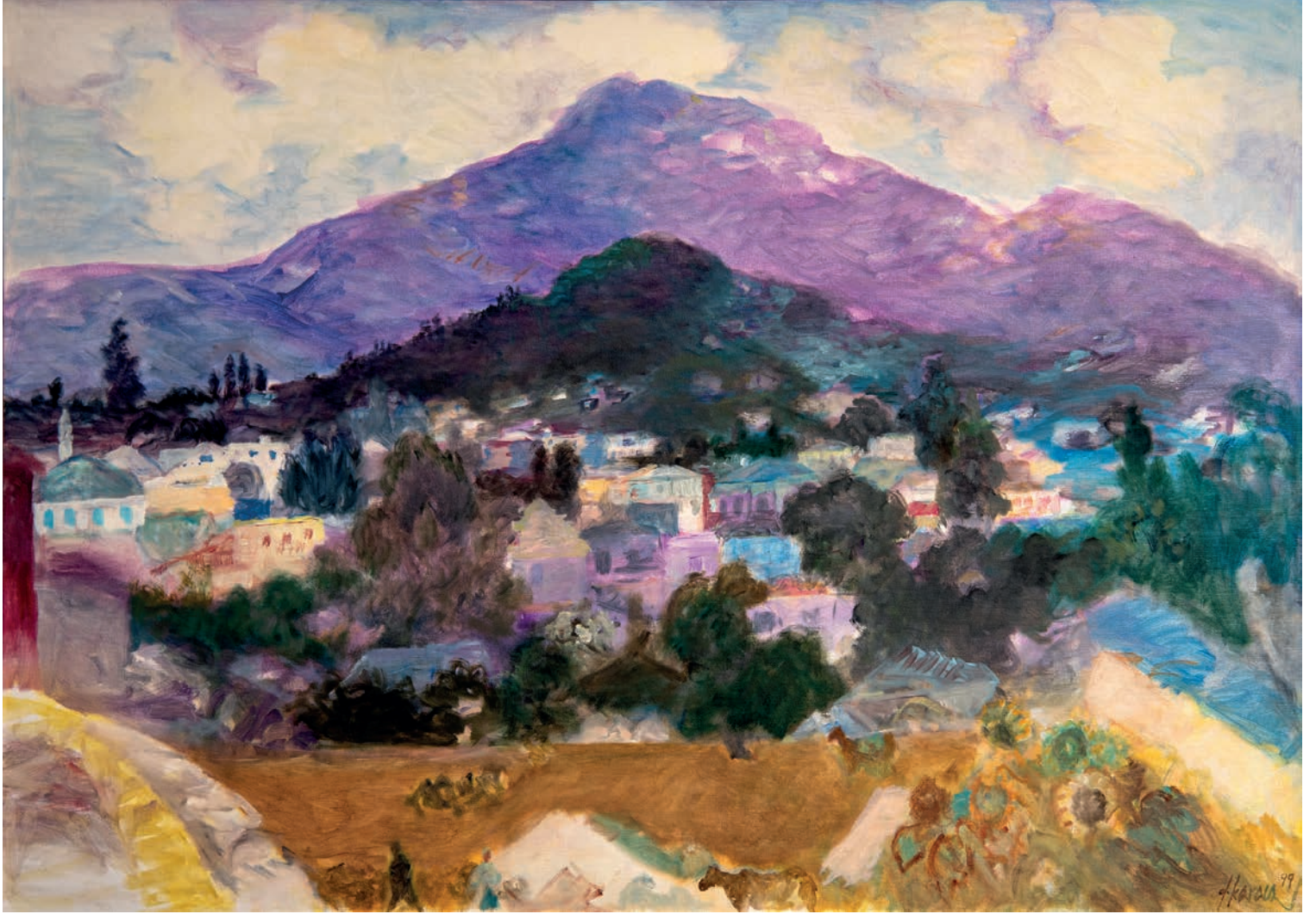
"Nehir Boyları"
Tuval Üzeri Yağlı Boya, 90x116 cm, 2004

"İsimsiz"
Tuval Üzeri Yağlı Boya, 70x100 cm, 1999-2000

"İsimsiz"
Tuval Üzeri Yağlı Boya, 96x92 cm, 2002

"İsimsiz"
Tuval Üzeri Yağlı Boya, 80x112 cm, 1999

"İsimsiz"
Tuval Üzeri Yağlı Boya, 52x66 cm, 2004

"Zelve"
Tuval Üzeri Yağlı Boya, 64x92 cm, 2004

"Ayçiçekli Peyzaj"
Tuval Üzeri Yağlı Boya, 72x90 cm, 2002

"İsimsiz"
Tuval Üzeri Yağlı Boya, 54x60 cm, 2004

"İsimsiz"

Tuval Üzeri Yağlı Boya, 74x70 cm, 1997

"İsimsiz"

Tuval Üzeri Yağlı Boya, 52x64 cm, 2002

"İsimsiz"
Tuval Üzeri Yağlı Boya, 48x62 cm, 2004

"Köpekli Çocuk"
Tuval Üzeri Yağlı Boya, 66x62 cm, 2002

"İsimsiz"
Tuval Üzeri Yağlı Boya, 50x42 cm, 2004

"İsimsiz"
Tuval Üzeri Yağlı Boya, 54x46 cm, 2004

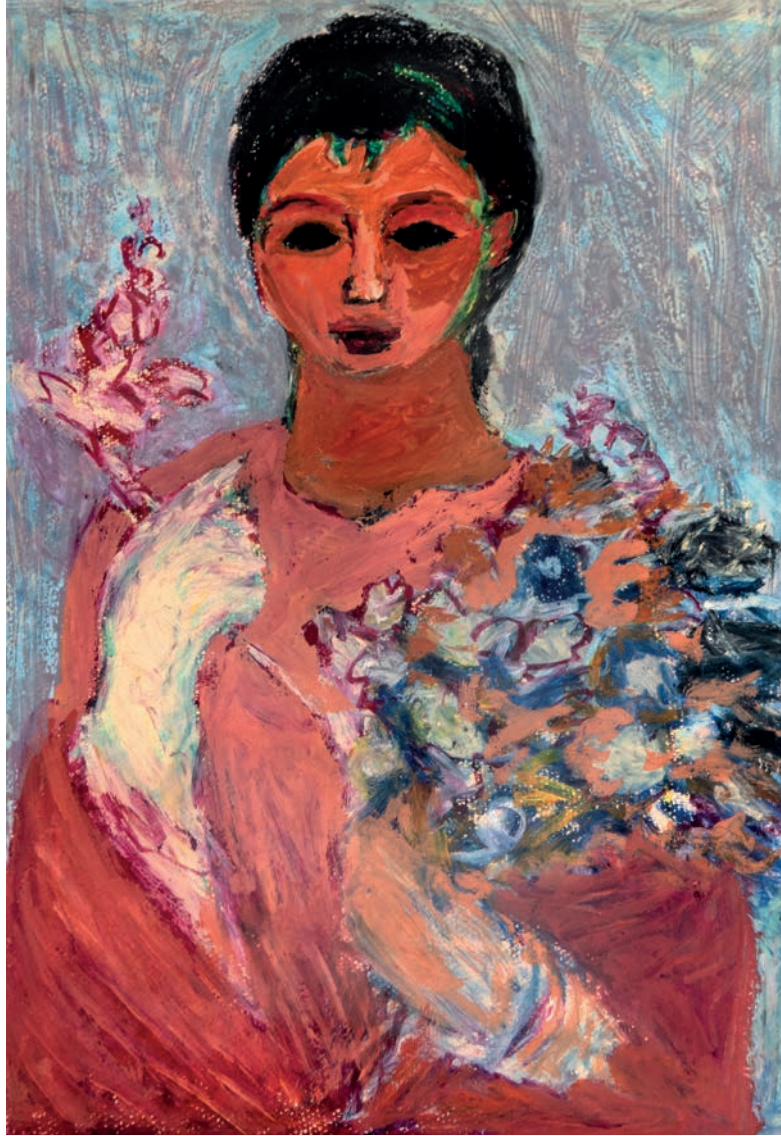
"Camili Peyzaj"
Tuval Üzeri Yağlı Boya, 34x44 cm, 2004

"İsimsiz"
Tuval Üzeri Yağlı Boya, 38x50 cm, 2002

"Köpek ve Çocuklar"
Tuval Üzeri Yağlı Boya, 32x44 cm, 2002

"İsimsiz"

Kağıt Üzeri Pastel Boya, 40x28 cm, 2004

"Turaç Kuşu"

Tuval Üzeri Yağlı Boya, 34x40 cm, 1981

"İsimsiz"
Tuval Üzeri Pastel Boya, 40x48 cm, 1984

"Martılar"

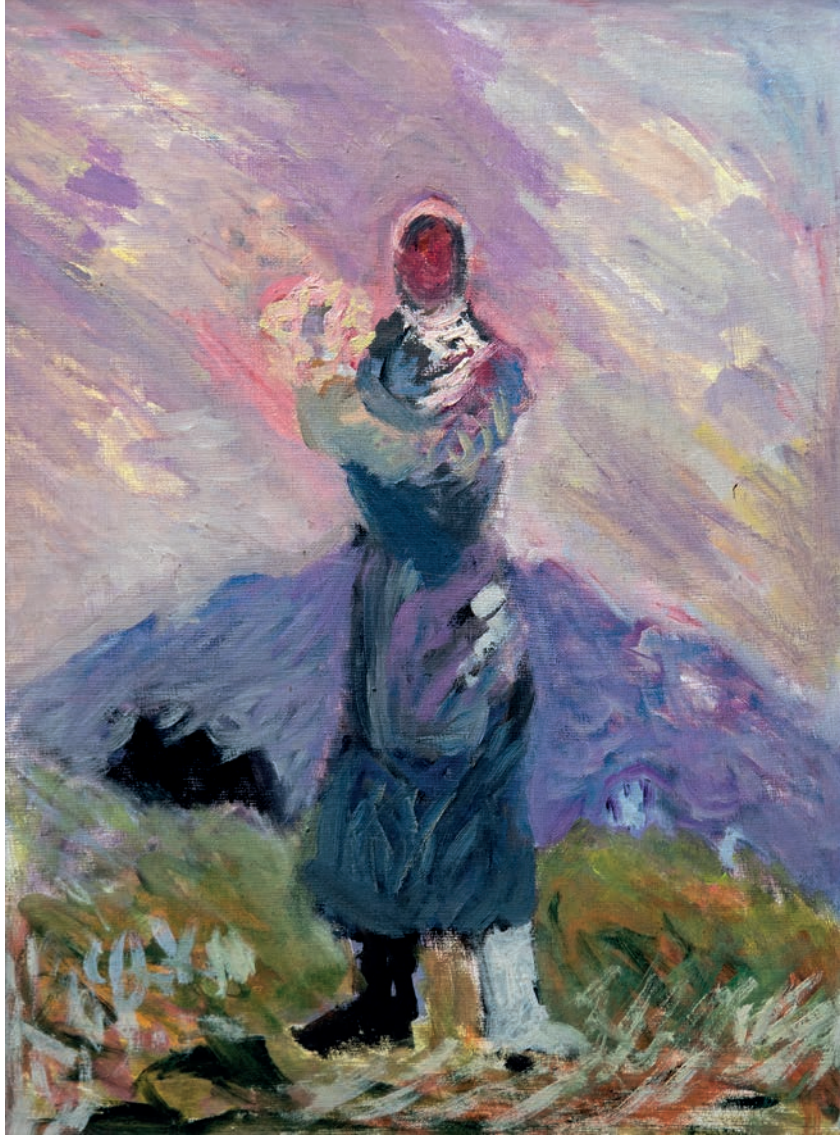
Tuval Üzeri Yağlı Boya, 44x60 cm, 1996

"Koyun ve Çocuk"
Tuval Üzeri Yağlı Boya, 26x32 cm, 2004

"İsimsiz"
Tuval Üzeri Yağlı Boya, 40x52 cm, 2005

"İsimsiz"
Tuval Üzeri Yağlı Boya, 90x48 cm, 1990

"Atlar"

Tuval Üzeri Yağlı Boya, 40x36 cm, 1999

Sanat için,
sanatın içinde

www.ziraatbank.com.tr